

ШОЪЛ ТАВЫСЫ

РЕСПУБЛИКАЛЫК
ЯМАГАТ-ПОЛИТИКАЛЫК ГАЗЕТА

ГОЛОС СТЕПИ

РЕСПУБЛИКАНСКАЯ
ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

№ 52 (8584)

25 ДЕКАБРЬ

2015 йыл

УЛЛЫ ЮМА

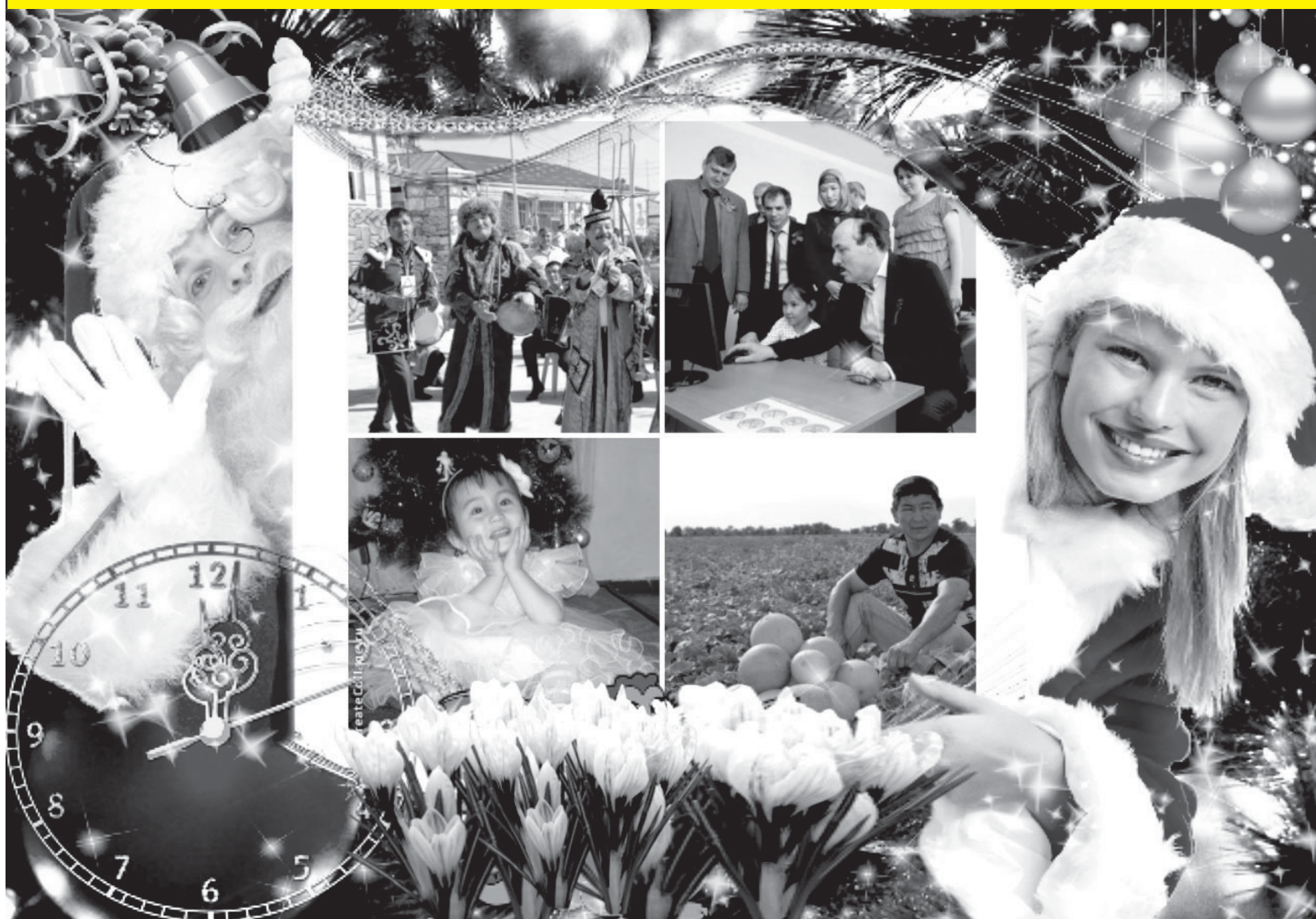
КАРАГЫС АЙЫ

Баасы 5 маънет

1931-нчи йылдан алып шыгады

*Аыр бир уйге яхшылык,
Наъсип, савлык, тынышлык!*

Етип калды Янъы йыл!

*Ерим тагы айланды,
Етип калды Янъы йыл.
Ак опырак сайланды,
Ерим кийген ак кийим.*

*Ак опырак, акшыл куын
Ак уьмитлер себеди.*

*Тар кешинуьв таярга
Таяп сеним береди.*

*Уйден-уйге барады
Янъы йылда янъы ыз.
Шатлык, наъсип йорайды,
Карт бабай ман Карлыгыз.*

*Инсанларда шувак юз,
Сагынады коьп куьез.
Юлдызлардынъ ишинде
Сарксын Ерим*

*туьппе-туьз.
Алибий КАПЛАНОВ,
Эдиге авылы.*

ДАГЕСТАННЫҢ СЫРТ РЕГИОНЫНЫҢ ЯШАВШЫЛАРЫ!

Сизди ак юректен келеемиз
Янъы йыл ман кутлайман.
Янъы йыл – ол дайым да янъы-
рув, янъы кушлер келуви эм ийги-

ликке сенимлик. Янъы йылды биз
дайым да ярлык сезимлер, баъри ийги
затлар коьп узакламай болаягына
сенимлер мен йолыгамыз.

Келеемиз Янъы йыл сизге
наьсип савкатласын, тынышлы эм
тань болсын, аьеллеринизге мол-
шылыкты, онъайлыкты эм ден сав-
лыкты аькелсин. Янъы йыл ман сиз-
ди, аявлы йолдаслар!

В.ПАЛАМАРЧУК,

ДР Сырт территориялык окру-
гында Дагестан Республикасынын
Аькимбасынын толы ыхтыярлы
ваькили.

НОГАЙ РАЙОНЫНЫҢ СЫЙЛЫ ЯШАВШЫЛАРЫ!

"Ногайский район" МО Депутат-
лар йыйыны, Россия ногайларынын
Федераллык миллет-маданият ав-
тономиясы атыннан сизди келеемиз
Янъы 2016-ншы йыл ман кутлай-

ман.

2016-ншы йылда районымыз бай,
етимисли, онъайлы болганын, аьр
бир аьдем аьрув яшап баслаганын
ак юрегимнен суьемен. Сизге ден
савлык, оз кушлеринизге сеним-
лик, ниет эткен планларынъызды
яшавга шыгарууда уьстинликлерди
йорайман. Келеемиз йыл сизинь
уьшин оьрленуьединь, эмишликтинь
эм тил бирликтинь йылы болсын!
Аьр бир уйге, аьр бир аьелге кува-
ныш, наьсип, кайратлык эм ийгилик-
лер аькелсин!

Янъы 2016-ншы йылынъыз бан
сизди, аявлы авылдаслар!

К.ЯНБУЛАТОВ,

"Ногайский район" МО аькимбасы, Россия ногайларынын
Федераллык миллет-маданият автономиясынын Оьр советининь председатели.

СЫЙЛЫ ДАГЕСТАНШЫЛАР!

Сизинь
баьринъизди
де капымызга
келип турган
Янъы 2016-ншы
йыл ман исси кут-
лайман!

Буьгуьнлерде тарихке йоллан-
ган эски 2015-нши йылымыз респуб-
ликамыз эм дагестан халкымыз
уьшин уйкен туьрленислер эм ал-
дыга салынган маьнели борышлар
ман белгиленип озады. 2015-нши
йыл – ол совет халкымыздын Уллы
Аталык соьгысында гитлерши Гер-
манияды енъуьвининь 70 йыллыгы
эди эм биз оны баьримиз де бир тил-
де эм бир ниетте байрамшыладык.

Оьтип бараяткан йыл бизим уьшин
енъил болып оьтпейди, ама биз ал-
дымыздагы кыйынлыкларды да енъ-
ермиз деп сенемиз.

Ногай районынын яшавшыла-
рында ийги оьрленуьв илгерилеклер
бар, мунда куллыксуьер, патриот,
таза ниетли аьдемлер яшайдылар.
Аьр аьдем уьшин Янъы йыл янъы
уьстинлик, ийгиликке сенимлик эм
янъы куш аькелсин. Баьримизге де
аз кайгы, коьп куваныш, ярлык ети-
мислер, белсенлик болсын. Сизге
берк ден савлыкты, узак оьмирди,
наьсипти, шат байрам коьнълди
йорайман!

А.ПОГОРЕЛОВ,

"Кизлярский район" МО аькимбасы.

ОЬРМЕТЛИ ДАГЕСТАНШЫЛАР!

Биз баьримиз де
тезден Янъы 2016-
ншы йылды йолыга-
якпыз. Мен сизди сон-
дай шатлыкты бай-
рам ман ак юрегим-
нен кутлайман!

Ногай районы-
нын яшавшылары
2016-ншы йылды со-
циал-экономикалык
ис аьрекетинде янъы
уьстинликлер мен
йолыгадылар. Эгин-
шилер, малшылар, оькутувшылар,
медиклер, производствонь баьри
тармакларынын куллыкшылары
туьган районы ийги, оны ман оьк-
темсигендей болсын деп куллык
этедишлер.

Ногай районынын баьри яшав-
шыларына да бирликти, тыпаклык-
ты, аьрув ислерди йорайман. Келе-
яткан Янъы 2016-ншы йыл бизим
баьримизге де янъы уьстинликлер
аькелсин, янъы озгеришлер мен
суьйинтсин, янъы планларымызды
эм баславларымызды яшавга шы-
гарсын.

Янъы йыл аьр бир уйге йылы ха-
барлары ман, яхшы ислери мен кир-
син. Сав йыл узагында етимис,
эмишлик, тынышлык болсын. Мен
сизге ден савлыкты, аьел наьсибин
эм молшылыкты, таза паракатлы
аспанды йорайман!

А.ЗИМИН,

"Тарумовский район" МО админи-
страциясынын аькимбасынын
куллыгын юритуьвши.

АЯВЛЫ АВЫЛДАСЛАР!

Сизди келеемиз Янъы 2016-ншы йылынъ-
ыз бан йылы кутлайман.

Оьтип бараяткан эски йылды озгараятып,
биз соннын тамамларын келтиремиз. 2015-нши
йылымыз элимиз, республикамыз, халкымыз
уьшин тынышлы болып оьтпейди. Энъ де ке-
рекли азык-туьлик товарларына баалары оьсе-
ди, ис орынлары ябылады, кыйыншы халктынъ
яшав оьлшеми тоьменлейди. Россия коммуни-
стлери дайым да социаллык тенълиги, тыныш-
лык, куллык гарантиялары уьшин куьреседи.

Келип турган Янъы йылда баьринъизге де
яхшылык, савлык, янъы ис эм окуе етимислер-
ди, шат байрам коьнълди, наьсипти йорайман.

М.АВЕЗОВ,

ДР Халк Йыйынынынь депутаты.

ОЬРМЕТЛИ ЕРДЕСЛЕР!

Оьзимнинь эм коллективтинь
атыннан сизди келеемиз Янъы
2016-ншы йыл ман кутлайман. Алды-
дагы йылымызда сизинь баьринъиз-
ге де каты ден савлыкты, ян берк-
ликти, оз кушынъизге эм ийгилик-
ке сенимликти йорайман. Сизинь
янынъызда дайым да туьганлары-
нъыз эм досларынынъ турсын, уй-

леринъизде эмишлик, суьйимлик эм бе-
рекет болсын!

Бизден оьтип бараяткан 2015-нши
йылда "Ногайская ЦРБ" ГБУ бойынша
ийги ис сырагыларга етискенлер: Ай-
нара Ялманбетова – Батыр-Мурза авыл
ФП патронаж медсестрасы; Арсен Ян-
мурзаев – функционаллык диагностика
кабинетининь врачы; Эмма Сулеймано-
ва – ЛОР кабинетининь медсестрасы;
Кумисхан Сабутлова – райтерапевти;
Кайтархан Баймурзаева – врач-физио-
терапевти; Арсланали Абдуллаев –
АХЧ начальниги; Марина Сагаева –
"Тез медициналык ярдамынынъ" фельд-
шери; Насипли Суюндикова – Кумлы
авыл ВА фельдшери; Азия Теминдарова
– врач-педиатри; Гуьлнара Шабай –
патронаж медсестрасы; Ембике Саду-
ева – балалар боьлигининь медсестра-
сы. Сизге эм баьри коллективке келе-
яткан Янъы йылда уйкен ис уьстинлик-
лерди, коьп яхшылык, наьсип йорайман.

"Ногайская ЦРБ" ГБУ бас врачы

З.БАЛИГИШИЕВ.

СЫЙЛЫ НОГАЙ ХАЛКЫМ!

Мине тагы да бир йыл артта кал-
ды, ога разылыгымызды билдирейик,
Кудай сав йыл берген берекетке,
малга, муьлкке, балаларга шуькир
этейик!

Янъы йыл капымыздан кагып бас-
лады, ол да бизге онъ болсын! Аьр бир
аьелге рахатлык аькелсин, ата-ана
баладынъ тек куьезине коьнъллен-
син, аьр бир азбарда куваныш, яхшы-
лык болсын. Тыпаклык халкыма, тил
бирлик эл арасында, исте оьрметлик,
абырай болсын! Баска миллетлер ара-
сында "Ногай халк" деген ат энъ би-
йик, абырайлы сырада турсын, ата-
бабадан калган тарихти оьрметлеп,
олардынъ маслагатларын эсте сак-
лап, алдыга берк абытлап яшайык!

Наьсип сизге, меним ногайларым!

Мухтарбий АДЖЕКОВ,

"Бозторгай" фермер хозяйствосы-
нынъ басы.

БААЛЫ АВЫЛДАСЛАР!

Сизди келеемиз Янъы йылынъыз
бан кутлайман. Янъы йыл – бизим
энъ суьйикли байрамларымыздынъ
бириси. Кыс суьвыкларына да карама-
стан, ол шынтысы ман да йылы эм
танъ юрекли байрам. Бу байрам биз-
ге бас яшав байлыкларымыз: бала-

ларга, ата-аналарымызга, оз уйи-
мизге, элимизге суьйимлик акында
эсимизге салады.

Биз етискен баьри ийги затты да,
а ийгиликлер бизде аз туьыл эди, бир-
ге косылып эткенмиз. Солай ок кый-
ынлыкларды да биз бирге, бир уй-
кен татым аьел болып оьткердик.
Бизде алдыда – янъы уйкен борыш-
лар. Биз Терекли-Мектеб авылдынъ
оьрленуьвине куватлы импульс бер-
меге керекпиз.

Сизге ак юрегимнен Янъы йылда
аьрув коьтериньки коьнълди йорай-
ман. 2016-ншы йыл сизге ийгиликке
сенимликти аькелсин, баьри кыйын-
лыкларды енъмеге куш берсин эм
уьстинликлер савгаласын. Сизге аян
аьдем наьсибин, ден савлыкты, эмиш-
ликти эм озинъыз эткен мыратла-
рынъыз толганын йорайман!

"Село Терекли-Мектеб" СП МО аькимбасы

З.АДЖИБАЙРАМОВ.

СЫЙЛЫ ИС ЙОЛДАСЛАР, БААЛЫ ВЕТЕРАНЛАРЫМЫЗ ЭМ САВЛАЙ НОГАЙ РАЙОН ЯШАВШЫЛАРЫ!

Ногай районы бойынша Россия МВД боьлигининъ етекшилери атыннан сизди келеятырган Янъы 2016-ншы йыл ман кутлайман. Бу йылды биз баьримиз де тамамлар келтирип, янъы сеним мен, уьмитлер мен йолыгамыз.

2016-ншы йылда сиз кайгырув, кыйналув дегенди билмегенинъизди йорайман. Бу йыл алган яшав сулыбынъыз келеекте сизге коьмекши болып, исинъизде уьстинликлер артсынлар, солардынъ тамамы Ногай районымыздынъ яшавшыларынынъ кавыфсызлы эм тынышлы яшавы болсын.

Ак юректен сизге ден савлык,

Россия МВД Ногай районы бойынша иш ислер боьлигининъ начальнигининъ исин толтырувшы, полиция подполковниги.

тил бирлик, ийгилик эм янъы енъуьвлер. Янъы йылынъыз бан!

У.БЕЙТУЛАЕВ,

ОЪРМЕТЛИ ЕРДЕСЛЕР!

Келеяткан Янъы йыл ман байланыста баьринъизди де исси кутлайман!

Озып бараяткан йыл бизди янъы сулып пан байытты, хыйлы етимслерге етиспеге амал берди. Бизим ортак исимизге оьзлери-

нинъ дурыс маслагатлары ман коьмек эткен, белсенли гражданлык позициясы болган район яшавшыларына, савалпы эм кайратлы аьрекетуьшин социаллык служба куллыкшыларына, бизим баславларымызды колтыклаган ямагат организацияларына разылыгымды билдиремен.

Янъы 2016-ншы йыл ийги туьрленислердинъ, янъы сенимлердинъ, ниетлердинъ толувунынъ, ис планларымыздынъ яшавга шыгарылувынынъ эм алдымызга салынган ниетлеримизге етисуьв йылы болсын!

Сизге берк ден савлыкты, наьсипти, тынышлыкты, яхшылыкты, эмишликти йорайман. Янъы йылынъыз бан!

Г.КАПИТУЛЛАЕВА,

"Ногайский район" МО-дагы КЦСОН ГБУ директоры.

НОГАЙ РАЙОНЫНЫНЪ СЫЙЛЫ ЯШАВШЫЛАРЫ!

"Россельхозбанк" АО атыннан сизди келеяткан Янъы 2016-ншы йыл ман кутлайман.

Бу Янъы йыл сизинъ уьйлериинъизге эмишлик пен кирсин, сизинъ юреклериинъизге танълагы куьнге сенимлик берсин, баьринъизге де шатлык эм тынышлык аькелсин!

Наьсипли болынъыз!

М.АБДУПАЛИМОВА,

Терекли-Мектебтеги "Россельхозбанк" АО Дагестан регионаллык филиалынынъ косымша офисининъ етекшиси.

АЯВЛЫ АВЫЛДАСЛАР! БААЛЫ ОКЫТУВШЫЛАР!

"Ногайский район" МО Билимлендируьв боьлиги сизди Янъы 2016-ншы йыл ман кутлайды!

Сизге кайратлы исинъиз, шыдамлыгынъыз эм аьдемшилигинъиз уьшин разылык. Келеяткан Янъы

йыл аьр биринъизге эмишлик эм уьстинлик аькелсин, янъы ярлык идеялар савгаласын эм соларды яшавга шыгармага коьмек этсин. Бизим аьеллеримизде тынышлык эм анъламлык болсын, ювык аьдемлеримиздинъ суьйимлиги бизди аьр минута сайын исси ялыны ман йылытып турсын. Бир-биримизге кеспи яктан оьсуьвди, ийгиликке эм оьзимизге сенимликти йорайык. Сиз эм сизинъ ювыкларынынъ аман-эсен эм наьсипли болсынлар, исинъизди уьстинлик, уьйинъизди суьйимлик толтырсын. Янъы йылынъыз хайырлы болсын!

К.ОТЕГЕНОВА,

"Ногайский район" МО администрациясынынъ Билимлендируьв боьлигининъ начальниги.

ИС СЫРАГЫЛАРЫ

Эски йылды йолга салып

Заман деген бир минутага да ирakilмейди. Куьн артыннан куьн, юма,ай оьтип, эндигиси 2015-нши йылымыз да архив документлерине айланып барады. Янъы басланаяк йыл алдында оьтип бараяткан йылдынъ тамамларын келтируьв аьдети бар. Сога бойсынып, 2015-нши йыл узагында "Ногайский район" МО бас тармагы – авыл хозяйство бойынша этилинген ислер акында тоьмендеги санлар хабарлайдылар.

Ногай районы бойынша 2014-нши йылда эгиншилик продукциясынынъ производство оьлшеми 493 миллион маьнеттики болган болса, 2015-нши йылда ол сан 660 365 маьнетке дейим етискен.

Соны ман бирге 2015-нши йыл узагында малшылык продукциясынынъ производство оьлшеми 2 146 156 маьнет болган, 2014-нши йыл бу сан 2 193 400 мынъ маьнет эди.

"Хайырлы АПК" деген приоритетли проект бойынша уьстимиздеги йылда район еринде 3 мынъ тувар малга деп 6 малды беслев майданлары курылган. Калинин авылы ериндеги "Мурзабек" эгинши-фермер хозяйствосында (етекшиси М.Манкаев) суьт фермасы салынып биткен. Мунда эндиги 100 тувар малга деген малды беслев фермасы да курылады.

Куьнбатар авыл ериндеги "ДАД" деп аталган авыл хозяйство кооперативинде суткага 1 тонна суьтти асыллавышы эм йыл ишинде 5 тоннага дейим пыслак аьзирлеьви куваты болган суьтти асыллаьв цехтинъ курылысы кутылган. Бу цех 2015-нши йылдынъ июль айында кулланувга берилген.

Кара-Сув авылдагы "Бозторгай" эгинши-фермер хозяйствосында (етекшиси М.Аджеков) суткада 1500 тери асыллавышы куваты болган цехтинъ курылысы тамамланган. Териди асыллаьв уьшин 6 станоклар салынган. Цехти Янъы 2016-ншы йылдынъ басында кулланувга бермеге каралады. Сол ок "Бозторгай" хозяйствосында суткада 10 туб аьзир этип шыгаруьви амалы болган этген консервалар аьзирлеьв бойынша цех меканы курылып биткен. Алатлар сатылып алынган йок.

Эки суьвтуьвшы алатлар орынластырылган. Хозяйство азбарында 100 орынлы столовый курылган эм быйылдынъ 14-нши декабринде кулланувга берилген. Мунда солай ок производстволык негизинде механизм аркасы ман ем беруьвщи эм кок тазалаьви 400 тувар малды беслейтаган фермадынъ курылысы да кутылган. Ем саклаьви склад, малды алуьв пункты, дезинфекция этуьв уьшин майдан эм мал шегетаган мекан салынган.

2015-нши йылда Ногай районында "Исин янъы баслаган фермерлерди колтыклав" деген республикалык программа бойынша 11 эм "Аьел малшылык фермаларын оьрлендируьв" деген республикалык программасы бойынша 4 эгинши-фермер хозяйстволары грантлар алганлар.

"Топырактынъ онъыс беруьвин саклав эм кайтадан тургызув. Авыл хозяйство маьнелиги болган ерлерди кулланувдынъ хайырын арттыруьв" деген программа бойынша "сельсовет Коктюбинский" СП МО еринде "Ара-деш" эгинши-фермер хозяйствосы Караногай бутагыннан алып хозяйство ишиндеги тармакка дейим татаьвилларды тазалаган. Солай ок 150 гектар эгин кырларды сувгаруьв уьшин хозяйство ишиндеги татаьвиллар да тазаланган.

Ногай районы бойынша 15 декабрьге подходящий налог 78,2 процент оьлшеминде, авыл хозяйство налоги 86,7 процент, муьлк налоги 65,7 процент, ер налоги 163,5 процент, аренда налоги 74,5 процент, баска келимлер 84,5 процент, налог тувыл келимлер 36,7 процент, ЕНВД 86,8 процент, госпошлина 92,7 процент оьлшемде йыйналган.

ЙЫЙЫН

Оьз уьстинликлери мен, кемшиликлери мен 2015- нши йылды да йолга саламыз. Аьр бир тармакта йыл сырагылары келтириледи, аьр бир аьдем эткен исине карайды. Соьйтип, янъыларда Ногай район ОВД-сынынъ участковыйлар боьлигининъ куллыкшылары Терекли- Мектеб авыл яшавшылары алдында йыл сырагыларын келтирип, эсап бердилер.

Терекли-Мектеб авылында алты участковый уполномоченный куллыкшылар исин бардырадылар. Олар кешед де, куьндизде де авыл яшавшыларынынъ тынышлыгын канагатлайдылар. Аьр бирисининъ оьзининъ айырым ери, япсары бар. Буюгуьн олардынъ аьр бириси (А.Джумаев, И.Акманбетов, А.Кусепов, Ш.Рамазанов, Р.Алыпкашев,

Халктынъ паракхатлыгын саклавда

А.Джумакаев) ис борышына коьре, оьзи тергейтаган ерлерде кайдай кыянатлыклар болганы, солардынъ ашылуьы акында айттылар. Бу йыйында "село Терекли-Мектеб" СП МО аькимбасы З.Аджибайрамов, Россия МВД Ногай районы бойынша иш ислер боьлигининъ СО етекшиси, юстиция подполковниги Р.Заргишиев ортакшылык эттилер. Оьз маслагатларын, соравларын участковый куллыкшыларга бердилер.

Боьтен де окуьв учреждениелерге, сатуьв тармактарга маьне берип карамага керек деген соьзлер айттыды.

"Село Терекли-Мектеб" СП

МО аькимбасы орамларда юретаган каравсыз малга тергев салмага, солардынъ иелерине тийисли демби этпеге кереги акында айтты, йыйылган яшавшылар орамларда иессиз ийтлерге де каранъыз дедилер.

Аьр бир участковыйдынъ эткен докладында олар тергейтаган участка аьдеттеги ислам динине карсы юретаган яслар яшайтаганлары акында белгиленди.

А.Джумаевтинъ соьйлегенинен районымыз бойынша сол йолман барагаган 75 аьдем эсапка алынып койыпты, солардынъ 23 Терекли-Мектебтен, солардынъ санында шет эллерге кеткенлер де бар.

— Авылымызда наркотикли амалларды кулланатаганлар да, сатагаганлар да бар. Соларга карсы куллыклар да юритиледи, быйыл аьллер оьткен йылларга коьре яман тувыл. Юритилетаган профилактикалык ислеримиздинъ сырагылары бар, — деди А.Джумаев.

Участковый куллыкшыларынынъ эсап беруьвиннен Терекли-Мектебте коьп кыянатлыклардынъ алды шалынганын да, кыянатлыклар аянланып, дембиге йолыктырылганын да, аьли де ашыкланмай калганлар барлыгын да билдик.

Бир неше куллыкшыларга авыл яшавшылары разылык билдиргенлерин де эситтик. Разылык соьзле-

рин участковый уполномоченный Р.Алыпкашевке, А.Джумакаевке олар куллык юритетаган участоктынъ яшавшылары айттылар.

— Бу яслар оьз куллыкларына мукаят, шакырганлай ок етедилер, — дедилер яшавшылар.

Тек мага сейирлиси йыйында сол эди, мен оьзим Терекли-Мектебинъ МЖС-ЛМС япсарында яшайман, бизим яктарда бир кыянатлык та, соны тергейтаган участковый да йок болаяк. Йыйынга келген авыл яшавшылар оьз участковый куллыкшысын таныйдылар, а мага оьзим яшайтаган ерде участковый ким экен деп сорамага туьсти, неге десе шыгып соьйлегенлер арасында бирев де МЖС-ЛМС акында бир соьз де айтпады.

Г.САГИНДИКОВА.

ЙЫЛ ОКУТУВШЫСЫ

Янъы йылга – янъы уьмит

Оъз исине алал, куллыгын янын берип ислеген инсан шынты окутувшы деп аталады. Сондай окутувшыларымыз аз тувыл, олардын кайбириси юреги мен балаларды суьеди.

Эльбике Арысланбиевна Идрисова Карасу авыл орта школасынын баслангыш класс окутувшысы. Школада 10 йыл узагында ислейди. Балалар ман ислевде ол тербиялав йорыкларын тутып, окувшыларды оъз ойын айтып уйретеди, берк билим береди. Дерислери кызыклы оьтеди, окувшылар суьйип катнасадылар соларда. Оьзининь исининь бас борышы деп Эльбике Арысланбиевна окувшыларга тек билим беруув тувыл, оларды анализ этуув сулыбын алува уйретуув деп санайды. Сол борышты толтырууда окутувшы уйкен уьстинликлерге етиседи. Ол ашык дерислер, класстан тыс шаралар озгарады.

Яратувшылык пан ислейди Эльбике Арысланбиевна, школада, районда, республикада болатан баъри шараларда ол белсен катнасады эм енъуьвши болып шыгады. "Самый классный классный" конкурстын оъз школасында енъуьвшиси, район конкурсынын катнасувшысы, сол шарада ол йогары кеспилик усталыгын коьрсетти.

Декабрь айдын басында Карасу авыл орта школасында баслангыш класслардын окутувшыларынын

семинары озды, Эльбике Арысланбиевна тоьгеректеги дунья сабактан "Коьлик кайдай болады" деген ашык дерис берди. Баърисине де бу дерис бек ярады.

Кетип бараяткан йылды окутувшы уьстинлик пен йолга салады. Ол "Йыл окутувшысы - 2015" конкурстын муниципаллык кезегинде биринши орынга тийисли болды. Язлыкта Эльбике Арысланбиевна бизим районымыздын ваькили болып конкурстын республикалык дережесинде катнасаык. Талаплы, бажарымлы окутувшыга келеекте коьп уьстинликлер йораймыз. Оны Янъы йыл ман кутлап, ийгиликлер сагынамыз.

Г.БЕКМУРАТОВА.
Суьвrette: Э.Идрисова.

2015-нши йыл БОЙЫНША

Эстеликли оьзгерислер

* РФ Язувшылар эм Журналистлер союзларынын агзасы С.Майлыбаевага 50 йыл толды эм Ногай районы бойынша кень белгиленди.

* Крым Россия сырасына киргенли бир йыл толувы белгиленди.

* Элимиз бойынша Уллы Аталык согысында совет халкынын гитлерши Германияды енъуьвининь 70 йыллыгы белгиленди.

* Ногай районынын Кумлы авылында балалар бавы ашылды.

* Бу йыл Дагестан Республикамызда "Конакшылык" проекти яшавга шыгарылган эди. Сога коьре, бизим шоьлимизде де Кизляр каласыннан конак кыз Ангелина Начевная конаксуьер Терекли-Мектеб авылда яшайтаган Мамутовлардын аьелинде бир неше куьн яшап кетти.

* Дагестан Республикасынын Акимбасы Р.Абдулатипов ис визити мен Ногай районында болып кетти. Ол Ногай районымыздын социал-экономикалык аьлине маьне берип карап, оьрлендируув йолларын излестирмеге керек деген борышлар салды.

* Россиядын энъ де эсли каласы Дербент 2000 йыллык мерекесин шатлыклы озгарды.

* Кизляр каласы 280 йыллык мерекесин белгиледи.

* Ердесимиз Рашид Сайфудинович Янгазиев бокс бойынша Россия чемпионы деген атты яклаган.

* Патшалык Ногай драма театры Тур-

кияда конакта болды.

* "Ногай Эл" балалар бавы ашылды.

* Политика аьрекетшиси Магомед Али Магомедов тувганлы 85 йыллыгы белгиленди.

* Казахстан Президентининь Администрациясынынь ортак департаментининь етекшиси Мирболат Шакубов Ногай районында конакта болып кетти.

* Россия бойынша Ортақ тавыс беруув куьни оьтти. Сонынь санында Дагестан эм Ногай районында да ерли МО ваькиллик органдарына депутатлар, авыл поселениелердинь акимбаслары сайландылар.

* Турциядын Язувшылар союзы эм Татарстан Республикасынынь маданият министрствосынынь яклавы ман Казань каласында туьрк поэзиясынынь 11-нши Халклар ара фестивали болып озды. Сонда бизим язувшымыз Иса Капаев пен шаир кызымыз Айнара Нургишьева ортакшылык эттилер.

* Дагестан Язувшылар союзынынь правленийсининь председатели, белгили шаир Магомед Ахмедовтынь 60 йыллыгы шатлыклы белгиленди.

* Ногай районында РФ Язувшылар эм Журналистлер союзларынынь агзасы Анварбек Култаевтынь 75 йыллыгы белгиленди.

* Янъы йыл алдында РФ халк артисткасы Асият Кумратовадынь сыйлы мерекеси Ногай район маданият уйинде оьтти.

БОЛГАН ИС

Уьндемей оьтип кетпеген

Янъы йыл алдында биз коьбинше аьлемет аьйлекерли ислер болмага болады деп ойлаймыз. Соьйтип бизге оъз фильмлеринде белгили кинорежиссерлар эм оъз китаплеринде язувшылар да коьрсетедилер. Ама яшав акыйкатлыгы Янъы йыл алдында кайдай авыр аьллер эм ислер де болып кетпеге болатанын шайытлайды...

Авылдасымыз Сейдали Эрежепов алыс сырт яклардагы "Салым Петролеум" СПД-нда йол юрисининь кавыфсызлыгы бойынша инженер болып куллык этеди. Янъы йыл алдында ол ислейтаган нефтепровод труба-сы уьстинде баткан экскаваторды коьредди. Исшилер соны баска экскаватор ман тиркеп шыгармага аьзирленип туры эдилер. Сейдали оларга янасып, баткан экскаватор акында СПД диспетчерине билдиргенсиз бе деп сораиды. "Йок" деген явапты эситкенде, ол оьзи диспетчер мен байланысады эм сол ерде ЛЭС служба ваькиллери келгенше куьтип калады.

Сонъында экскаватор дурысында да ислеп турган нефтепроводтынь труба-сы уьстинде батканы аяланды. Оны баткан ериннен шыгарув уьшин исшилер косымша кавыфсызлык амалларын коьрмеге керек эдилер. Соьйтип Сейдали керекли заманда йогары ис яваплылыгын, саклыгын коьрсетип уйкен баьле-казадынь йолын якпан.

Кавыфлы аьлге белсенли катыска-

ны эм кавыфсызлык производство куьтурасын туьзуьвге байыр косымын эткени уьшин Сейдали Эрежеповка СПД генераллык директоры Алексей Николаевич Говзич атыннан Сый дипломы эм айырым баргысы тапшырылган.

С.Эрежепов Прохладныйдагы Авыл хозяйство техникумын, сонъында Невинномысск калада Технический университетти окуп биткен. Ногай районнынь Уьйсалган авылында милиция участковыйы болып ислеген. Аьлиги заманда Ханты-Манси автоном округындагы Салым поселогында йогарыда белгиленген предприятее куллык этеди. "Салым Петролеум" СПД атыннан ол ога дейим де ийги иси уьшин 10-ннан да артык Разылык хатлар, грамоталар ман савгаланган.

М.ХАНОВ.

Суьвrette: С.Эрежепов.

ЙЫЛ АЬСКЕРШИСИ

Эр кисидинь борышы

Эр бала кишкейлей коршалавшы, элин саклавшы болмага мыратлайды, олардын ойынлары да, ойлары да баьтирлик пен байланыслы болады. Оьсип асыл болганда, олар оъз мыратларын яшавга шыгарып, ата-анасын, кардаш-тувганларын оьктемситип, Эл алдындагы эр борышын яваплылык пан, сыйы ман толтырадылар. Терекли-Мектеб авылында тувып-оьскен йигитимиз Руслан Магомедов сондайлар сырасыннан.

Руслан А.Джанибеков атындагы школады кутарып, Эркин-Шахар авылындагы 1-нши номерли кеспилик лицейде автотехникке окуйды. Мунда ол спорттын бокс кеби мен де аьвлигеди, лицейдинь яшавында да тар байланыс тутады. Ийги окувы уьшин бир неше кайта Сый грамота ман савгаланган. Нызамлы, шалысып окуп студентти окутувшылар белгилемей болмайдылар эм Русланды окуп лицейден Ростовтагы дорожный институтка йибереек боладылар. Ама аьр бир шынты эр кисидинь канына синьген Тувган элине, ерине суьйими енъеди, эм Руслан да бас деп эр борышын толтырмага ниетленеди. Аман-эсен аьскерден кайткан сонъ, окувмыды бардырарман деп анасын рахатландырады.

Бу куьнлерде киши сержант Руслан Магомедов Сахалин областининь Южно-Сахалинск каласында 73489 номерли аьскерлер боьлигининь

танклар полкында куллык этеди. Мунда да ердесимиз оьзин ийги яктан коьрсетип билди. Тенълери эм командирлер арасында сый ман пайдаланады, коьрим болады. Соны шайытлайды аьскер боьлигининь командири майор Д.Ткаличтен келген разылык хат. Суьйинедилер Русланнынь акында сондай хабар келгенине анасы ман дайым да инисине уьлги болып келген Рашид агасы. Тезден Руслан тувган ерине службасын тамамлап кайтаяк, ювыклары юректери телезип оны куьтедилер. Янъы йылда мыратларын толсын, йигит аьскерши. Келаяткан йыл да сени мен байланыслы коьп ийги хабарлар эситейик.

Н.КОЖАЕВА.

Суьвrette: Р.Магомедов.

Янъы йыл байрамын 50 йыл бирге

"Аьел наьсиби тил бирликте, тыпаклыкта беркийди", – дейди Терекли-Мектебтен Аджибаевлердинъ сыйлы аьел басы Шора Абдул-Межит увылы.

Бу оьзлерининъ билимли балалары ман, сыйлы ясуьйкенлери мен белгили аьел курылганлы буьгуьнлерде 50 йыл толды. 50 йыл бирге Шора ман Танъсылув (документ бойынша онынъ аты Тайрат) Аджибаевлер оьмирлерин суьредилер. Яшав бойында уьш увыл ман ярасык кызды да тербиялап оьстирдилер. Олар да буьгуьн ата-анасынынъ берген тербиясын аклайдылар. Куьез тувыл ма, эгер увылы Анвар Ногай районымызда биринши болып Астрахань каласынынъ консерваториясын оқып битирген, кызы Фатима биринши хатын-следователь болса. Бек оьктемсийдилер Аджибаевлер аьвлетлерининъ етимислери мен, оьз янларыннан келген ярдамларын да этип турадылар.

Аьел басы Шора Абдул-Межит увылы оьзи де районда биринши кеспили байланыс куллыкшысы болган. Ол бириншилерден болып Ростов каласындагы байланыс йогары окув ошагын уьстинликли оқып битирген. Коьп йыллар узагында ерли байланыс боьлигин де етекшиледі.

Аьел ямагаттынъ уьстинликли негизи болып туьзилуьвинде хатыннынъ уьйкен уьлиси бар. Хатын – аьел саклавшы, тандыр курувшы, ана эм ян йолдас. Онынъ кайдай болувыннан аьелдинъ уьстинликлери яде етиспевликлери коьринеди. А Аджибаевлердинъ тандырын саклавшысы Танъсылув оьз аьелин сыйлы этер уьшин коьп куьшин салып келген эм келеди.

Халкымызда ийги соьзлер коьп, айтпага: "Наьсиплидинъ эки яхшылыгы бир келеди". Бизим Танъсылув-абамыз оьтип баратаган кой йылын эки яхшылыгын белгилев мен озгарады. Ол оьзининъ алтын тойы ман бирге 70 йыллык мерекесин де белгилейди.

Танъсылув Аджибаева Ленин авылында тувып-оьскен, бала шагы да, яслыгы да сол авылда оьткен. Ол школада оқып ку-

тылганнан сонъ, ис аьрекетин де оьз авылында баслаган. Бир йыл узагында авыл балалар бавында тербиялавшы, сонъ маданият тармакта аьрекетин бардырып баслаган.

Ол оьзи айтканлай, онынъ куллыгы коьринетаганлардан да тувыл. Танъсылув Кудайнетовна, ис борышына коьре, китапханага келген китаплерди аьр бир авыл ериндеги, район китапханаларына болсын, ерлестируьв мен каьр шегип келген. Ол оьз исин намыслы толтырган кыскажаклы. Ис йыллары ишинде коьплеген Сый грамоталар ман белгиленген.

Ногай районымыздынъ ийги аты ман эсцитилген аьел Савдуныялык аьел куьнине рас келип берилетаган медаль мен де савгаланган. Аджибаевлердинъ аьели бизим районымызда сол медальди де бириншилердинъ бириси болып алган.

Аьр бир аьелдинъ уьстинлиги тек аьдемлерге карап тувыл, азбарына карасанъ да сезиледи. Бу аьелдинъ ясуьйкенлери бавга да, азбар ясылландыруьвга да мукаят. Олар танъ агарып, ер юзине ярлык туьскенлей, куллык этип баслайдылар. Азбарларында кайдай туьрли туьлдер де оьстиредилер. Аьр бир оьсимликтинъ сырын да биледи десек, оьтирик тувыл.

– Бизге ярты оьмир татымлыкта яшамага яшав кыйынлыклары куьш берген. Соларды оьтуьв шакарда суьйим беркиген. Уьйкен сыйлы аьел туьзуьв ниетимиз бизди бириктирген. Аьлиги ясларда сол ниетти аз коьремен, – дейди Шора Абдул-Межитович.

Аьелдинъ оьз аьдетлери де бар. Олар балалары ман, уныклары эм йиенлери мен бирге тувган куьнлерин, Янъы йыл байрамын белгилейдилер. Балалары аьр байрамда кутлап келедилер, соннан артык наьсип бар ма дуньяда? Аьр кайсымызга да уьйкен наьсип, эгер балаларымыз оьз хайырын коьрсетсе.

Г.САГИНДИКОВА.

Суьврете: Шора эм Танъсылув Аджибаевлер.

**Терекли-Мектеб авыл яшавшысы
Тайрат Кудайнетовна Аджибаевага
туьвганлы 70 йыллыгы ман**

**Сыйлы оьрметли ис йолдасымыз Тайрат Кудайнетовна!
Сизди 70 йыллык мерекенъиз бен ак юректен кутлаймыз.**

Сизинъ ис усталыгынъиз эм аьдемшилгинъиз ис йолдасларынъиз ара-сында сый-аьырай казанмага себеп эткен. Халкымызда айтылганлай, хатын – аьел тандырын саклавшы. Сол борышты сиз яваплы аьлде толтырасыз. Сиз – суьйикли ана, суьйимли кыскажаклы. Аьелинъизде доьрт балады тийисли кепте тербиялагансыз. Аьр бир баланъыз яшавда оьз орынын тапкан. Сизге берк ден савлык, аьел наьсипин эм баьри ийгиликлерди сагынамыз. Уьйинъизди дайым тынышлык эм суьйим бийлесин!

Ногай район орталык китапханасынынъ коллективи.

Ана оьктеми – баласы

Кайсы анадынъ да суьйиниши, куьези – баласынынъ етимиси. Йигерли, билимли увылды тербиялаган анага эки кере артык оьктемлик.

А.Джанибеков атындагы школасынынъ окутувшысы Аминат Абдуллаевна Хановадынъ атына кишкей увылы Юсуф окыйтаган Махачкаладагы Авто-мобильно-Дорожный колледждинъ етекшиси С.Гасановтан Разылык хат келген. Бу ерде Юсуфтынъ акында айтпасак, соьзимиз толы болмас.

Юсуф 2015-нши йыл А.Джанибеков атындагы школада 9-ншы классты уьстинликли оқып битирип, Махачкаладагы Автодорожный колледжге окумага туьскен. Буьгуьнлерде энъ де ийги студентлер санында, окувын тек йогары белгилерге окыйды, окув ошагынынъ яшавында да белсенли катнасады. Ол сондай ийги коьрим болып, Ана куьнининъ алдында оьз анасын суьйинткен, Аминатка келген Разылык хаттынъ иштелиги булай эди:

"Сыйлы Аминат Абдуллаевна!

Сизге колледждинъ окутувшылары эм оьзимнинъ атымнан аналык исинъиз уьшин, тербияга яратувшылык пан караганынъиз уьшин эм белсенли яшав позициянъиз уьшин разылык билдиремен.

Аьр бир студенттинъ етимиси – бизим ортак суьйинишимиз. Элбетте, биринши караска аналардынъ балаларына этетаган ярдамы, беретанган тербиясы, шыдамлыгы коьринмейди, ама ол етимислер сизики – аьр бир баладынъ юзык аьдемлери.

Ана куьнининъ алдында сизге ана наьсипин йорайман эм Ана куьнине

багысланган шатлыклы шарада катнаспага шакыраман".

РАДК етекшиси С.Гасанов.

Шакырганга бар дегенге усап, Махачкаладагы Автодорожный колледждинъ озгарган шарасында Аминат Абдуллаевна Ханова ортакшылык этти. Шара Ана куьнине, аналарга багысланды. Колледждинъ окутувшылары йылы куьлемсиревин мен, юмсак соьзи мен аьр келгенди йолыкты. Сыйлы аналарга коьп разылык соьзлер айтылды, шешекейлер савкатладылар.

Аьр анадынъ савкаты – тербиялы бала, а Аминаттынъ савкаты оьз уьстинликлери мен – увыллары.

Г. КУРГАНОВА.

Суьврете: Ю.Ханов.

ЯНЪЫ ЙЫЛ КЕШЕСИНДЕ

ЭРТЕГИ

Янъы йыл кешесинде атасы кишкей кызына Золушка акында эртеги окыйды. Кызалакка эртеги бек яраган, боьтен де, бавдагы кабактынъ бир ыспайы алтын карета арбага айланатаган ери. Сол себептен кызалак:

– Атам-ав, тек сол кабактынъ алтын карета арбасына айланганы уьшин Золушка эндигиси оькиметке артык налог тоьлеек пе?

САВБОЛЫНЪЫЗ

Эри мен хатыны Янъы йыл алдындагы куьн досларын коьредилер. Амашлык сорасып, оннан-муннан хабарласкан сонъ, эри мен хатыны аьдетке коьре:

– Аьши, Янъы йыл кешесинде бизге конакка келерсиз, – дейдилер.

Дослары:

– Савболынъыз, биз келип болмажакпыз. Сол куьн калага кетеекпиз.

– Йок-йок, сиз савболынъыз. Биз сизди соьйтип айтпас па экен деп ойлап туры эдик!

САВГА КИМИК

– Янъы йылды калай йолыктынъ?
– Савга кимик...
– Олай дегенинъ не?
– Сав туьн узагы елкадынъ астында дымалап яттым.

ЭКИ ОКУТУВШЫ

Янъы йыл алдындагы куьн университеттеги эки бир-бирине карсылас аудиторияларда эки курс сынавлар

береди. Бириншисинде – бир коьзли окутувшы, экиншисинде – бир аяклы окутувшы сынавларды юритедилер. Экинши окутувшы бириншиге тилеп, кырга шыкпага кетеди. Биринши ога:

– Сен тез аьрекетле: бир аягынь мунда, баскасы – онда болсын!

Экинши окутувшы:

– Сен де кара: бир коьзинъ бир курста, экиншиси – баскада болсын!

САВКАТ

– Янъы йылда сага кайдай савкат бердилер?

– Кырда, терезе туьбинде турган 600-нши "Мерседести" коьресинъ ме?

– Ох, ананъды саттыгым, кайдай савга! Коьремен!..

– Аьне тап сондай туьсли ятак савкат эттилер.

ЯНЪЫ ЙЫЛДАН СОНЪ

Эки таныс кыскажаклылар коьриседилер.

– Сени Янъы йылдан сонъ аьдем танып болмайды.

– Неге? Аьруьв болып коьринемен ме?

– Йок, коьринмейтаган болгансынъ.

ГИТАРА

Янъы йылда атасы кедесине гитара савкат этеди.

– Савбол, – дейди кедеси. – Тек неге мунынъ теллери йок?

– Баьри зат та бирден болмайды, увылым. Сен ал деп ойнап уьйрен, оннан сонъ теллерин де аларман.

2016-ншы йыл – МАЙМЫЛ йылы

Ийгиликлерге сенип

Янъы йыл – энъ де ярлык эм завяклы байрам. Оны баърисиде, боътен де балалар, суьедилер. Байрамга коьп куьн алдын аьзирленедилер эм, келаяткан йылда ийгиликлерге эм уьстинликлерге сенип, юреклери телезип байрам кешесин куьтедилер.

2016-ншы йылды астрологлар Маймыл йылы деп белгилейдилер. Ол гороскоп бойынша оьз ыхтыярларына 8-нши февральде коьшөөк. Астрологлардынъ айтувы ман, янъы 2016-ншы йыл аьдемлерге мыратларына етисуьвде коьп амаллар берилеок, эм соларды бизге куьланмага тийисли. Келаяткан йыл аьел туьзбеге эм балалы-шагалы болмага онъайлы.

Маймыл кайратлы, тыныклыкты суьймеген айван болганга, янъы йылды завкланып, коьп дослар ман бирге куьлип, ойнап карсы алуьв керек. Янъы йыл аьел байрамы деп айтылса да, амал тавып коьп конаклар шақыры-нъыз. Байрам кешесининъ ойынларын эртеректен ойланыз эм онынъ бир кесегин уьйден баска ерде озгарсанъыз, йыл иесине ярар.

Уьйди кайтп безеклендируьв керек

Маймылга бир зат та коьп болмас, олай дегенимиз. Янъы йылды карсы алуьвга уьйди не шаклы коьп затлар ман ярасыкласанъыз, сол яхшы. Байрамнан бир-эки куьн алдын куьнъирт туьсли перделеринъызди, сыпыра эм баска яювларинъызды яркын туьслилерине, амал болса, авыстырынъыз. Маймыл йылтыравык затларды суьеди, сога коьре уьйинъызде гирляндар, мишуралар илинъыз. Келаяткан йылдынъ белгиси – кишкей маймыллар. Солай ок уьйде сувенир, ойыншык маймыллар илсенъыз, сизге коьп яхшылыклар келер. Оннан оьзге, колдан ясалган ананас, апельсин, бананларды

терезе туьбине тизсенъыз де, артыклык этпес.

Елкады ярасыклаймыз

Елканъызды йылтыравык кагытка оралган каьмпетлер мен, ясылшалар ман ярасыкласанъыз: Маймыл яратар. Астрологлардынъ айтувы ман, онынъ бутакларына кызыл йипке оралган акша илсенъыз, келаяткан йыл онъайлы болар.

Янъы йыллык сыпыра

Янъы йыл кешесинде уьйинъизде болган энъ де ярасык эм баалы савытларды шыгарып куьланынъыз. Кызыл отлы Маймыл йылында сыпыранъызда кызыл эм кызылгырт туьсли азыклардан этилген аслар коьп болсын. Айтпага, бадыржан, клубника, таьтли бурыш эм с.б. Йылдынъ белгисининъ маьнелигин ашык коьрсетер уьшин сыпырага бананлар салынъыз, олардан оьзге, экзотика емислер эм аслар болса, Маймылга ярар. Амал тавып алдын бир де аьзирлемеген, аьдеттеги болмаган янъы азык этсенъыз, яхшы болар. Тагы да коьп таьтли зияпетлер аьзирленъыз, йыл иеси таьтли асларды суьеди. Ол авыр эм майлы асларды суьимейтаганына да эс бермей койманъыз. Сыпыранъызда енъил салатлар, емислер, оьтпек болсын.

Кайдай кийим киймеге керек

Янъы йыл кешесиндеги кийиминъизге уьйкен эс этуьв керек. Хатынлар ярасык, кешликлерге кийилетаган коьйлеклер киймеге тийислилер, бир туьйир де куьнде де кийилетаган коьп ярасык болмаган кийимди кийменъыз. Алтын ярасыклар акында да мутпанъыз. Йылдынъ туьслери кызыл эм ога усаганлар болганын да эсап этинъиз. Коьйлеклер бархат, органза, шелк, атлас кумашлардан болса, ийги.

Аьзирлеген Н.КОЖАЕВА.

Газетадынъ быйылгы 10-ншы декабрьде шыккан 51-нши номериндеги 6-ншы бетте баспаланган "Извещение о проведении открытого аукциона по продаже права на заключение договора аренды на земельные участки..." деген билдируьвде "сельсовет Карагасский" МО администрациясынынъ куьлыкшысынынъ куьнаси мен янъылыс кеткен. Билдируьвде баспаланган "Лот № 1. Земельный участок с кадастровым номером 05:03:000003:969 общей площадью 986 (девятьсот восемьдесят шесть) га богарной пашни из земель сельскохозяйственного

назначения, находящихся по адресу: Республика Дагестан, Ногайский район, на территории МО СП "сельсовет Карагасский", для сельскохозяйственного производства" деген йыймады "Лот № 1. Земельный участок с кадастровым номером 05:03:000003:969 общей площадью 986 (девятьсот восемьдесят шесть) га пастбищ из земель сельскохозяйственного назначения, находящихся по адресу: Республика Дагестан, Ногайский район, на территории МО СП "сельсовет Карагасский", для сельскохозяйственного производства" деп окуьмага керек.

ЙЫЛ СПОРТСМЕНИ

Яшавга абытын берк басып

Бизим Ногай шоьлимизде туьып-оьскен Кади Омаров акында буьгуьнлерде мага экинши кере язбага туьсип туры. Элбетте, сейирли туьыл, ол оьзининъ ян куьшлилиги мен коьплерге ийги коьрим. Алдын бизим газета окуьшылар оны талаплы суьвретши деп таныган эдилер, а буьгуьнлерде ол спорт яшавында белсен катнасып, сонынъ тхэквандо кебинде атын Россия чемпионатында эситтирди.

– Кади оьзининъ йигерлилиги мен, яшавды суьюви мен, талаплылыгы ман коьп етимислерге етисеегине шекленмеген эдим. Онынъ буьгуьнги енъуьви мени бек оьктемситти. Ол школа йылларында тенълерин мен бирге айырылгысыз спорт школага келип, спорт пан каьрлейтаган эди, йолдаслары да оны кем коьрмей, ярдамын эттилер. Эгер янынъда алал дослар сага демевлик этсе, коьп кыйынлыкларды оьтпеге де кыйын туьыл. Бу ерде Кадиге бактысы сондай досларды буйырган, – дейди онынъ

алдынгы тренери Алибек Менласанов.

Биз билип, Кадиге Махачкаладагы автодорожный университетке де окуьмага бармага, сонда спорт пан каьрлевди бардырмага да Алибек маслагатлап, ярдамын эткен. Ол оьзи Кадиди республикамызда алдышы тренерлердинъ бириси Арслан Биарсланов пан таныстырган. Аьли болса,

Россия бойынша спорттынъ тхэквандо кебининъ чемпионы Кади Омаров онынъ кол астында уьйренеди.

Аьр бир эркек балага куьресуьв, енъуьв – ол уьйкен оьктемлик, а Россиядынъ спорт аренасына шыгуьв – баьриннен де артык. Сен алдыда, коьрнекли ерде. Сондагы уьстинлик – аьр кайсысынынъ мырады. Мен оьзим Кадидинъ енъуьвин эситкенде, ол енъуьв пьедесталынынъ биринши орынында болган суьвретти коьргенде, коьзлериме нур энип, коьзяслар да келдилер. Орам бойларда денлери сав, аяк-коллары туьз балалар эригип юридилер, а катге йолыгып, колларын йойган бала уьстинликке етискен.

Суьйинемиз биз, онынъ алдынгы тренери Алибек Кадидинъ уьстинлигине. Ога алдыда да коьп енъуьвлерди йораймыз.

Г.САГИНДИКОВА.

Суьвретте: К.Омаров Екатеринбургта Россия чемпионатында биринши орында.

Ах, бал-маскарад!

Сондай таныс эм аьдетли шара

Янъы йыл алдындагы кеше. Аьр кимнинъ бир ийги янъылык, туьрленис куьткен саьарли кеше. Соны эртегидей кызыклы, куьжырлы эм коьнъилди коьтергендей этпеге шалысатаганлардынъ бириси – Ногай район орталыгында бал-маскарадты уйгынлавшылар эм юритуьвшилер.

Терекли-Мектебте маданият куьллыкшылары аьли тап давдан алдынгы йылларда янъыйыллык байрам шараларды оьткергенлер. Давдан сонъгы йылларда ол халктынъ ийги аьдетлерининъ бирисине айланган. Совет заманында бал-маскарадлар маданият меканы ишинде юритилгенлер. Тек 2000-ншы йыллардан алып янъыйыллык бал-маскарады клубтан тыска, стадионга коьширилди.

Аьлиги заманда янъыйыллык бал-маскарады район маданият уьйи алдында оьткериледи. Шарады озгаруьвга эртеден аьзирленедилер. Байрам программасын туьзуьвде маданият управлениесининъ етекхиси Я.Кудайбердиев, РДК директоры С.Караянов, методисти Н.Халилова катнасадылар. Бал-маскарад сценарийин район китапхана етекхиси С.Абубекерова туьзеди.

Янъыйыллык бал-маскарады Аяз-Атайсыз болмайды. Онынъ ролин ызгы 2 йылдан бери РДК суьвретхиси Астемир Компазов ойнайды. А Карлыгыз ша? Онынъ ролинде де 2 йылдан алып Кадрия атындагы орта школасынынъ

оьнерли окуьшысы Гульжана Аджатаева шыгады. Бал-маскарадты оьткеруьвде сес операторы Аслан Аджиманбетов, Гюльгерен Савкатова, баьриси де катнасадылар. Аьр кимнинъ оьз иси беркитилген.

Концертмейстер Гульфия Кокоева биринши бал-маскарадты 2006-ншы йылдынъ 31-нши декабринде Асият Алиева ман бирге юриткенин эскереди. Авыл стадионы. Уьылдап эскен сувык ел. Каранъа булыттан ай да, юлдызлар да коьринмейди. Симсир ямгыр шийкентеди. Эки саьат узагына электроярыгы да соьнип, халк "каранъа дуьняда" калды. Ама таралмады. Даянып куьтти. Куьттилер костюмлер кийгенлер де, "Айланай" ансамблининъ солистлери, драма театрынынъ актерлары, балалар...

Художестволык етекхиси Бурпиянт Курманова биринши бал-маскарадын 2008-нши йылдынъ 31-нши декабринде Г.Кокоева ман юриткен. Ол шынтысы ман да эстеликли кыс кешеси эди – карлар, бузлар, 15 градус аяз. Келаяткан Янъы 2009-ншы йыл – Сыйыр йылы эди. Сыйыр болып кийи-

нип конкурска келген эки кыскакаяклы сцена басамакларыннан тайып йыгыладылар. Оларды тургызаман деп ердеги участковый ол да йыгылады. Халк куьледди. Болса да Сыйыр кайтып турмага эм конкурстынъ тамамында енъуьвши де болмага куьш тапты...

Бал-маскарад сценада онълы болып коьринсе де, онынъ артында кайдай ислер болатаганын маданият куьллыкшылары аьруьв биледилер. Керекли шакта биревдинъ флешкасы ашылмайды, анъсыздан компьютер катады, кимди бирев ятлавдынъ соьзлерин "ютады", балалар сценага минедилер... Сондай шакларда кайбиревлердинъ нервлери де шыдамайды. Элбетте, сонъында янъы йыл столында олтырганда, бу затларды эскерип шеги катып куьледилер.

Элбетте, бал-маскарадты танымастай аьруьв этип болаклар келсинлер эм этсинлер, оларга йол ябык туьыл. Тек онынъ катнасуьшыларына йылда да Янъы йыл кешесин йылы уьйлеринде ас плитасы яде байрамша безекленген столда аьели мен туьыл, кырдагы елде, ямгырда, кар яде аязда оьткермеге туьседди. Ама олардынъ коьнъиллери соннан бузылмайды. Кене де халктынъ шатлыгына бираз самакуваныш косканы уьшин оьзлерининъ коьнъиллери де коьтериледи.

М.ЮНУСОВ.

ЙЫЛ ОКУВШЫСЫ

Энъ ийгилердинъ сырасында

Окув йыллары бир заманда да мутылмайды, неге десе сол йыллар биз шынты дослар, кыймаслар табамыз оьзимизге, келеектегимизге абыт аламыз, яшавдынъ кенъ йолына сокпаклар ман барамыз.

Гульжана Аджатаевадынъ яшавы алдыда, аьли болса ол школада окыйды, алдыга мыратлар салады. Школага Гульжана Кумлы авылына 2005-нши йыл барган эди, сонда оны баслангыш класслар окутувшысы Танъсык Кусеповна Картакаева хош алып, арыпты-арыпка косып окып, тептерге язып, бирди-бирге косып, язып уйреткен эди. Мунда ол эки йыл окыйды, сонъ Аджатаевлердинъ аьели Терекли-Мектеб авылына коьшеди, кызалак Кадрия атындагы школага барады, онынъ окытувшысы Малият Еналиевна Салакаева эди. Баслангыш классларда Гульжана эсап сабагы ман кызыксынатаган эди, эгер баска балалар грамоталарды яттан ятлав окыганы уьшин алатаган болса, ол кыйынлы эсап борышларын толтырганы уьшин алатаган эди. Соьйтип, 3-нши класста Гульжана Аджатаева "Йыл окувшысы" болады, 4-нши класста кызалак "Шоьл тавыслары" конкурста катнасып, II-нши орынды алады. Баскалай талаплы кызалак туьрли яратувшылык конкурсларда ортакшылык этип, сыйлы орынларды алатаган эди. Орта классларда Гульжана Балалар яратувшылык уйинде аьрекетлей-

ЯШАВШЫЛАР ЭСИНЕ

таган драмалык кружокта катнасады, онынъ окытувшысы мунда Людмила Темирбековна Аракчиева эди.

— Мага бек ярайтаган эди туьрли персонажларды ойнамага, коьп затларга уйрендим мен сол заман. Окымага суьемен, мага коьре, китап аьр бир аьдемнинъ шынты досы, шынты окытувшысы, ол бизди тоьгерек як пан таныстырады, коьплеген затларды билмеге, кулланмага уйретеди, — деп хабарлайды Гульжана.

Баскалай кызалак савыт-садак пан кызыксынады, ол пневматикалык туьбектен атады, автоматты бузып-туьзип болады. Биревлер сейирге калса да ярайды, кызалак автоматлар ман кызыксынады деп, болса да ога бек ярайды сол зат. Неше кере Гульжана согыспорт ойынларда тенълерин мен бирге катнаскан, олардынъ командасы биринши ойынларга тийисли болган.

Коьп зат пан кызыксынатаган эди Гульжана, ама солар бир заманда да ога ийги окымага буршав бермегенлер. Ол яны ман, юреги мен художестволык адабиятты суьетаган эди — дунья, орыс эм ногай. Оьзининъ энъ де суьийкли кызыксынувы деп Гульжана китап окувды айтады. Кыздынъ ийги окувына ол 10 йылдынъ ишинде казанган Сый грамоталары шайыт. Олардынъ бир нешеви меним алдымда — географиядан район олимпиадада III-нши орын (9-ншы класс), С.Батыров атындагы саниятлар мектебиннен ийги окув эм мектебинъ ямагат яшавында катнасканы уьшин, "Енъуьв" согыс-спорт ойында I-нши орын, "Алтын лира" адабият конкурсында II-нши орын, "Шоьлимнинъ яркын юлдызлары" адабият конкурсында I-нши орын эм коьплеген баскалар.

Талаплы кыз Янъы йылды уьстинликлер мен карсы алады.

— Мен баьри уьстинликлеримди де анама багыслайман, ол меним ап-ак маьлегим болып, коьтергишлейди мени. Мен тенъ-досларымды, окытувшыларымды, ювыкларымды, аьр бир инсанды келеяткан Янъы йыл ман кутлап, баьри ийгиликлерди йорайман, — деп айтады кызалак.

Сенинъ де мыратларынъ толсын, Гульжана!

Г.БЕКМУРАТОВА.
Суьвrette: Г.Аджатаева.

Арша тереклерди шаппанъыз!

Ногай районы еринде хвоя оьсимликлери деп Червленные Буруны авылы кубыласында коьп юзйыллыктардан бери оьсетаган арша тереклери саналады. Янъы йыл байрамлары алдында соларды законсыз шабувлар коьбееди. "Ногайское лесничество" ГКУ орманшылары яшавшылар арасында баалы хвоя оьсимликлерди саклав кереги, солай ок орманлык законодательстводы бузганы уьшин яваплык акында анълатув исин юритедилер.

Хвоя оьсимликлерин законсыз шапканы уьшин куьнали гражданлар уьшин 3,5 мынъ маьнетке дейим, должностной

лицоляр уьшин — 30 мынъ маьнетке дейим, юридический лицоляр уьшин — 100 мынъ маьнетке дейим административлик штраф салынаяк. Оннан баскалай, куьнали аьдем аьр бир шабылган терек уьшин онынъ баасын толыстырмага керек. Законсыз шабылган арша тереги уьшин йойым 5 мынъ маьнеттен артса, сол аьдем РФ Уголовлык кодексининъ 260-ншы статьясы бойынша уголовлык яваплыкка тартылаяк.

Р.БАКИЕВ,
"Ногайское лесничество" ГКУ етекшисининъ орынбасары.

Карагас авылдынъ сыйлы агайы
Адилъхан Арсланович Коймурзаевке
тувганлы 80 йыллыгы ман

Юз йыл яша, тилеймиз,
Узак болсын оьмиринъ.
Ден савлыгынъ берк болып,
Картаймасын юрегинъ.
Дурыслыкты суьювинъ
Коьрим болсын ясларга.
Коьп яхшылык йораймыз
Бир кызганмай биз сага.

Кутлавшылар: кеделери Мурат, Замир, уныклары Имам, Расул, Алина, келини Залина, карындаслары Арувзат, Базархан, Хадижат, Беризат, куьени Рамазан, Йиенлери Рашид, Абибулла, Салавдин, Арслан, Хайрулла, Тимур, Тагир, Серфадин, Марина, Альбина, Зульфия, Нурсият, Мадина, Динара, Эльвира эм баскалар.
Дослары Сейпу Бекбулатов, Зубаир Аджибаев.

Куьнбатар авыл яшавшысы
Назим Рахмедович Курмановка
тувганлы 6 ясына толувы ман

Назимди биз оьрметлеп,
Тувган куьн мен кутлаймыз.
Бу ийги куьн кедемизге
Яхшылыклар йораймыз.
Оьс, кедемиз, оьсши сен,
Куьннен-куьнге куванып.
Акылынъ ман, савлыгынъ ман
Баьримизди юбантып.

Кутлавшылар: атайы Сейдахмет, тетеси Мутлихан, нагашакасы Сейпудин, энеси Зарбийке, кишкей атасы Мурат, кишкей тетеси Бурлиянт, атасы Рахмед, анасы Алина, карындасы Надия, Альбина, акасы Муслим, абасы Фериде.

БИЛДИРУЬВЛЕР

Сак болынъыз деп тилек саламыз

Янъы йыл капыларды кагады, баьриси де аьзирлик коьредилер, туьрли шаралар озгарылады. Балалар атылатаган алатларды аладылар, оларды билимлендируьв учреждениелердинъ азбарларында, баска ямагат ерлерде кулланадылар, сол зат от туьсуьвлерге, кателенуьвлерге аькелмеге болады.

Баскалай, иш ислер боьлиги кримноген аьллери авыр деп билдиреди. Соны ман байланыста биз район яшавшыларына сак эм сезгир болынъыз деп тилек саламыз. Шексиндиретаган

аьдемлерге, коьп заманга иесиз калган дорбаларга маьне беринъиз, сондай дорбалар коьрсенъиз, янаспанъыз, олар атылмага боладылар. Сондай шексиндиретаган дорбалардынъ касында мобильли телефонлар ман пайдаланманъыз.

Билдируьв бермеге суьйсенъиз,
8-872-56-21-4-78 яде **02** сенним телефонлары бойынша тел согынъыз.

У.БЕЙТУЛАЕВ,
РОВД етекшисининъ куллыгын юритуьвши.

2015-нши йылдынъ 1-нши декабринен алып 2016-ншы йылдынъ 10-ншы январине дейим Ногай район бойынша тергев аьрекети эм алдын шалув иси боьлиги бизим район еринде янъы йыл шаралар озгарылаяк ерлерде от туьсуьвге карсы аьллерди карав ниет пен тергевлер юритеек.

Янъы йыл шаралары озгарылаяк ерлерде эвакуация йоллары, от тымдырув алатлары, от туьскен заманда аьдемлерди шыгарув планы барлыгына, электроарык эм электроалатлар керекли талаплавларга келисли экенине, от туьскендей болса, яваплы аьдемлер керекли амалларды коьрип болаягына маьне бермеге керек болады. Ногай район еринде Янъы йыл елкалар 25-нши де-

кабрьден алып басланаяк.

Атылатаган алатлар сакланатаган эм сатылатаган ерлерге сатув инспекция эм Ногай районы бойынша иш ислер боьлиги мен тергев рейдлер этилинеек.

Тергевлерде аянланган правобузувларды тайдырув бойынша амаллар алынаяк.

Янъы йыл шаралар озгарув ман байланыста "Ногайский район" МО администрациясы ман "Ногайский район" МО еринде атылатаган алатларды сатувды тыюв эм фейерверклерди кулланув акында" карар алынган.

Г.КАЗАНФАРОВ,
Ногай районы бойынша ОНД эм ПР начальниги.

Сведения о количестве муниципальных служащих и фактических затратах на их содержание за 3-й квартал 2015 г. по МО СП "село Кунбатар"

№ п/п	Наименование должности	Кол-во ед.	Затраты, руб
1	Глава администрации	1	102063
2	Зам.секретарь	1	62217
	Итого:	2	164280

Глава МО СП "село Кунбатар"

БАРИЕВ А.Б.

Янъы йыл

Карап туры Янъы йыл
Босагадынъ туьбинде.
Уйкен шатлык-куваныш
Аьр кимнинъ де уйинде.

Эм йоравлар йорайык
Келген Янъы йылга да.
Аьр мырады толгандай,
Узылга да, кызга да.

Йыйылыскан тенъ-дослар
Коьтерейик балаяк.
Янъы йылды кош коьрип,
Савлай Элим алаяк.

Коьтерилсин Элимиз
Оьрге баккан теректей.
Аруз-талув билмейген
Бизде урган юректей.

Эстеликли куьнлерин
Оьткен йылдынъ эскерип,
Бизди мундай шатлыкка
Болганына еткерип.

Берекетли Эл болып,
Беркий берген куьннен-куьн,
Кайгы-каза халк коьрип,
Эш болмасын кара туьн.

Тольекбай АБДУЛКАДЫРОВ.

Балаларга кроссворд

Кроссворд

1. Балалардынъ тоьбедеи зыргалав коьлиги

2. Кыста агаиыкта улайтаган йырткыш айван

3. Тислетпейди ол колларды аязга

4. Янъы 2016-ншы йылдынъ белгиси

5. Янъы йылда балаларга савга аькелген сыйлы конак

6. Ердинъ уьстин буз баскан

7. Олтырады бурында, аякларын таслаган кулакка

8. Балалардынъ йогарга йиберегаган кагыз йыланы

Янъы йылынъыз бан !

(Кроссвордтынъ яваплары газетамыздынъ кезекли номеринде баспаланаяк).

Аьзирлеген Г. Нурдинова

Ногай районнынъ Чернобыль атом электростанциясында болган казадынъ ызын тайдырувшылар!

Сизди келеяткан Янъы 2016-ншы йыл ман кутлайман. Мине тагы бир йылымыз тарихке кетип барады. Заман бизди аямаса да, аявлы досларым, сизинъ аьр биринъизге Янъы йылда янъы яхшылыкларды, янъы уьстинликлерди эм наьсипти йорайман. Яшав кыйынлыкларына берилменъиз! Сизге - ийги ден савлык, аьеллеринъизге эмишлик, уйлеринъизге мол берекет. Байрамынъыз хайырлы болсын!

Руслан Кунтувганов,

РФ ЧАЭС Ногай район боьлигининъ председатели.

Кумлы авыл яшавшысы, ЧАЭС катнасувшысы Султанхан Байбошович Заретовка 2016-ншы йыл 3-нши январьде 60 ясына толаягы ман

Алпыс йыллык той куьнинъ
Шат болганынъ суьемиз.
Сондай куьнде сени мен
Яхшылыкты боьлемиз.
Алдыдагы йылларынъ.
Куванышка толсынлар.
Яхшылыкта аьр дайым
Тенъ-досларынъ болсынлар.

Ногай район Чернобыль атом электростанциядагы казадынъ ызын тайдырувда катнасувшылар.

Нариман авыл яшавшысы Зулимхан Крымханович Кульчиковка 50 ясына толганы ман

Тувган куьн - ол
Тулпар минген шатлы куьн.
Канатлары коькке сени коьтерсин.
Айландырып ер уьстиннен аькетип,
Коьнъилинъди ак булытка еткерсин.
Бийик оьрде кувнап, оьсип юрегинъ,
Дуньядынъ куьезине ол толсын.
Кудай берсин абырайын, оьрметин.
Алдынъда тек ийги куьнлер
коьп болсын!

Кутлавшылар: аьптедери Сыйлыхан, Коьлдихан, карындаслары Кулимхан, Райхан, Менълихан.

Кужырлы сыдыралар

Янъы йыл кешесинде эри оьзининъ орындыгы янындагы столга йол карта-сын ясап салады: "Буьгуьн 1-нши январь - Янъы йыл байрамы. Пиво - холодильникте. Холодильник - казан уй-де. Казан уйге дейим - 12 метр..."

х х х

Кайсы йыл аьдем кепте яшаягынъ-ды да билмейсинъ, келеяткан аьр бир йыл - кайдай ды бир айваннынъ йылы!

х х х

Тезден Янъы йыл! А мен, пақыр,

былтыргы янъы йылдынъ корпоративинде эткен исперим уьшин аьлиге дейим де уяламан.

х х х

Сутыр аьдем эки кере тоьлейди дейдилер. Сонынъ уьшин Янъы йылда сутыр аьдемге куллыкка туьсемен.

х х х

Эски йылдынъ ызында баьри налогларымды эм борышларымды тоьледим, эндигиси Янъы йылды парктагы олтыргышта йолыгаман.

ТОКТАСТЫРУВШЫЛАР:
Дагестан Республикадынъ
Халк Йыйыны,
Правительствосы.

Бас редактор
КОЖАЕВА Э.Ю.

Газета коьлем коммуникациялар тармагында эм маданият калымжады коршалавда законодательстводы тутувга тергев салув бойынша федераллык службасынынъ ЮФО бойынша регионаллык Управленисинде регистрацияланган.

Регистрациялык номери ПИ №ФС 10-6455 (26 январь 2007 й.)

Колязбаларга рецензия берилмейди. Олар кери ызына кайтарылмайдылар. Авторлар ой токтастары редакциядыкы ман келиспеске боладылар. Авторлар язылмалары уьшин яваплылар. ДР-нынъ Баспа эм коьлемлик коммуникациялар бойынша комитети

Баспалавга кол басылув заманы - 18 саьат.
Баспалавга кол басылган - 17 саьат.

Адрес редакции
368850, Республика Дагестан, Ногайский район,
с.Терекли-Мектеб, ул.Карла Маркса, 49
газета «Голос степи».
Электронный адрес: sholtavisi@mail.ru
Официальный сайт газеты (www.golos-stepi.ru)

Телефоны:
Главный редактор - 4-67
Общий отдел - 4-71
Индекс - 51365

Газета выходит 52 раза в году.
Тираж - 2200.
Реклама и объявления публикуются по договорным ценам.
Газета отпечатана в типографии ООО "Дом печати" по адресу: 367008, ДР, Махачкала, Акушинский проспект, 20 "А".
Юридический адрес типографии: 367000, ДР, Махачкала, ул.Пушкина, 6.